

GÜVENCESİZ İŞÇİLERE GÜÇ: GÜVENCESİZ İŞÇİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK KORUMASINI GARANTİ EDELİM

Bu kararla Avrupa Yeşil Partisi, platform çalışmasının sosyal ve ekonomik sonuçlarının ana hatlarını tanımlıyor ve güvencesiz işçileri işçi olarak tanıyor, sosyal korumaya, yaşam boyu öğrenmeye ve sendikalaşma hakkına erişim sağlayan yeterli ve insana yakışır çalışma koşulları talep ediyor. Güvencesiz çalışmalar, ağırlıklı olarak yaratıcı sektörde uzun süredir var. Yaratıcı sektörde hala temsil, refah ve haklar konusunda büyük zorluklar olduğu için bu haklar kabul edilmelidir.

Teknoloji, çalışanlar ve müşterilere çevrimiçi platformlar aracılığıyla birbirleriyle iletişim kurmanın yeni yollarını sunar. İş, en küçük bileşenlerine bölünür ve daha sonra algoritmalar kullanılarak işçilere dağıtılır. Bu işçilere, sosyal korumaları içeren düzenli iş sözleşmeleri yoluyla istihdam edilmek yerine, tamamlanan her görev (iş) için ödeme yapılır. AB'de açık bir gig-work tanımı olmamasına rağmen, Uber veya Deliveroo gibi platformlar da dahil olmak üzere 36 milyona kadar AB çalışanınin gig-work'e katıldığı tahmin edilmektedir. Gig-ekonomisinin işçiler üzerindeki etkisi ve ekonominin daha geleneksel sektörlerinde olası artış ve yayılma ihtimali göz önüne alındığında, olumsuz sonuçları sınırlamak için önlemler alınmalıdır.

Gig-ekonomi bazılarında özerklik, esneklik ve fırsat sunabilirken, aynı zamanda işçiler üzerinde güç sahibidir ve onları işverenlerin ve müşterilerin talep ettiği kullanılabilirliği sağlamaya zorlar. Bazı güvencesiz çalışanlar, algoritmanın onlara atadığı talebe bağlı görevlere tamamen bağımlıdır. Birçok platform, müşteri puanları, zaman kısıtlamaları, yanıt oranları ve GPS özelliklerini içeren katı bir gözetim sistemi kullanır. Sisteme ayak uydurmak, iyi değerlendirmeler almak ve yeterince karlı görevlere atanmak için sürekli olarak hazır olmaları ve görevleri hızlı bir şekilde tamamlamak için risk almaları gerektiğinden, güvencesiz çalışanları baskı altına alır ve bir kısır döngü yaratır. Bu, özellikle ana gelir kaynağı geçici olarak çalışan işçiler için iş-yaşam dengesini bulanıklaştırır.

Gig-work genellikle işçileri çok güvencesiz durumlara sokar. Birçoğu tam zamanlı çalışırken bile yeterli gelir elde etmek için mücadele ediyor ve bu da finansal güvensizlik ve istikrarsızlığa neden oluyor. Düzenli sözleşmelerle istihdam edilmedikleri için temel sosyal güvenlikleri ile sağlık ve güvenlik kontrolleri eksiktir. Güvencesiz işçilere emekli maaşı, ebeveyn yardımı, sağlık ve işle ilgili kaza sigortası verilmemektedir, yani işçiler ya hasta olduklarında çalışmak zorundadırlar ya da hastalık sırasında hiçbir gelir alamazlar. Pek çok platform ve diğer işverenler, eğitim verilmesinin güvencesiz işçilerininin çalışan olarak tanınmasına yol açacağından korktukları için eğitim vermeye isteksizdir.

Platformlar, mevcut ayrımcılıklardan, toplumsal cinsiyet rollerinden ve sosyal güvenlik sistemlerinin savunmasız gruplara yeterli destek ve koruma sağlamadaki başarısızlığından yararlanır. Güvencesiz çalışanlar, çoğunlukla resmi olarak istihdam edilen işçiler için yazılan işyeri eşitlik mevzuatı tarafından korunmamaktadır. Bu gruplar, güvencesiz çalışanlarının büyük bir bölümünü oluşturur. Bakım sorumluluklarını üstlenen kadınlar*, örneğin bekar anneler, düzensiz saatlerde çalışarak evdeki sorumluluklarını dengelemek için genellikle geçici işlere girerler. Birçok ülkede serbest meslek mevzuatı, ebeveyn yardımlarını genişletmez ve her ikisi de serbest meslek sahibiyse tümüyle ebeveynlere bırakır. Bu, yükü paylaşmaktan ziyade bir ebeveynin sorumluluğuna bırakır. Ancak bazı durumlarda, bekar ebeveynler çocuklarını işe götürmeye, evde bırakmaya veya işi geri çevirmeye zorlanmakta, bu da daha az işe neden olmaktadır. Platformlar tarafından bir tarama-değerlendirme

sürecinin olmaması ve güvencesiz çalışanlarının bazen mecbur kaldığı sosyal olmayan saatlerde çalışma zorunluluğu şiddet ve istismar riskinin artmasına neden olur . Bu nedenle, düzenlenmemiş güvencesiz işler, artan sosyo-ekonomik eşitsizliklere katkıda bulunur.

Güvencesiz çalışanlar izole edildiklerinden veya başkalarıyla kolayca değiştirilebildiklerinden, platforma karşı pazarlık gücünden yoksundurlar ve haklarını savunmak zorunda kaldıklarında zorlukla karşılaşırlar. Güvencesiz işçiler çeşitli nedenlerle kolayca sendikalaşamazlar. Eğlence sektörü sendikaları, şu anda sendika desteği olmayan güvencesiz çalışmalar için olası toplu pazarlık modelleri sağlayabilir.

Avrupa genelinde düzenleme eksikliği, platform şirketlerinin güvencesizleri kendileri için çalışan serbest çalışan olarak isimlendirerek onların istismar etmesine izin veriyor. Çalışanlarının kendi çalışanları olduğunu inkar ederek, sosyal korumaları da inkar ediyorlar. Bazı ülkelerde mahkemeler, güvencesiz işçilerinin çalışan olarak tanınması gerektiğine karar verdi. Çalışanın işin organizasyonu üzerinde kontrol veya özerklikten yoksun olması, kendi kaynak ve ekipmanından yoksun olması veya uzun süre tek bir platformla çalışıyor olması hallerinde serbest meslek tanımlamasının sahte olduğu belirlenebilir.

İşçilerin bu şekilde sömürülmesi, bu şirketlerin vergiden, çalışanları konusunda sorumluluk alma ve sosyal koruma programlarına katkıda bulunmaktan kaçınma stratejisinin yalnızca bir parçasıdır. En az vergi ödemek ve serveti yoğunlaştırmak için mali mevzuattaki boşluklardan ve AB içindeki mali cennetlerin varlığından sıklıkla yararlanırken, aynı zamanda ekonomik krizde kendilerini kurtarmaları için AB üye ülkelerine güveniyorlar.

2020'deki COVID-19 salgını, toplumun güvencesiz çalışanlara olan bağımlılığını açıkça ortaya koydu, ancak onlara işyeri veya sosyal koruma sağlanmadı. Ayrıca, bir gecede istihdam kaynaklarını kaybeden ve devlet destek programlarına hak kazanamayan birçok güvencesiz işçisi var. Ortaya çıkan ve tanık olduğumuz ekonomik kriz, önümüzdeki yıllarda geçim kaynaklarını etkileyeceğinden, güvencesiz koşullarda olanlar da dahil olmak üzere tüm işçiler desteklenmelidir.

Avrupalı Yeşiller, hiçbir işçinin sosyal ve mali koruma olmaksızın güvencesiz ve dayanılmaz çalışma koşullarına zorlanmamasını garanti etmek için AB ve ulusal hükümetlerden şunları talep ediyor:

- Örneğin mobil uygulamalar üzerinden görev dağılımı yaparak, platform ekonomisi içinde faaliyet gösteren şirketlerin, diğer aktörler gibi maaş, vergi ve maliyet ödeyerek ve aynı zamanda tarife anlaşmaları yaparak yanlış freelance uygulamalara katkıda bulunmamalarını sağlanmalı
- Geçici işçilerin ulusal işgücü piyasası müzakere modellerine uygun olarak ve bu modelleri kullanarak platform şirketleri ve hükümetler tarafından sağlanan sağlık ve işle ilgili kaza sigortası, eşitlik korumaları, ebeveyn yardımları ve hakları ve emekli maaşları dahil olmak üzere, eşit sosyal güvencelere sahip olması sağlanmalı;
- Güvencesiz işçilere, çalışma haklarına ilişkin toplu pazarlık ve sendikalar ve işçi kooperatifleri kurma hakkını sağlanmalı;

- Güvencesiz iŖçilere uygun sağlayıcılardan eğitim ve mesleki geliŖim planlarına eriŖim hakkı tanınmalı;
- Ulusal güvenlik sistemlerine uygun bir asgari veya geçimlik bir gelir sağlanmalı; yanlış Ŗekilde serbest meslek sahibi olarak tanımlananlar için haftalık alıŖma saatlerine bir sınır getirilmeli; zorla fazla mesaiyi önleyerek ve iŖ-yaŖam dengesini desteklenmeli;
- Platformların ve diğer Ŗirketlerin, iŖin esnekliğini korurken, yanlış serbest meslek tanımlamasındaki bu iŖilerden isteyenlerin düzgün Ŗekilde istihdam etmeleri sağlanmalı;
- Platform Ŗirketlerinin uygun bir Ŗekilde regüle edilmesi ve vergilendirilmesi sağlanmalı ve vergi kaçakçılığına karŖı mücadele güçlendirilmeli;
- Görevlerin dağılımını ve bunlar için ödenecek fiyatı belirlemek için kullanılan algoritmanın ve kriterlerin Ŗeffaflıęını sağlanmalı ve gvencesizlerin temsilcilerine temsilcilerine bu algoritmalarla ilgili karar süreçlerine katılma hakkı verilmeli;
- Algoritmalarda var olan örneğin cinsiyete veya ırka ve etnik kökene dayalı toplumsal önyargılara karŖı, güvencesiz iŖilere koruma sağlanmalı;
- Güvencesiz iŖilerinin yasal ve sigorta statüleri hakkında AB çapında bir araŖtırma yapılmalı;
- IŖi haklarını garanti altına almaya yönelik denetimlerin etkinliğini artırmak amacıyla kontrol ve uyum için yeterli kaynaklar sağlanmalı.